

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș–Bolyai, Cluj–Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării
1.3 Departamentul	Departamentul de Științe Politice
1.4 Domeniul de studii	Științe Politice
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Științe Politice

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Guvernanță europeană						
2.2 Titularul activităților de curs	Flore Pop						
2.3 Titularul activităților de seminar	Flore Pop						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	VP	2.7 Regimul disciplinei	Facultativă

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp: Studiu fata-in-fata: 5 ore. Studiu individual: 2 ore.					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					1x14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					0.5x14
Pregătire seminarilor/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					0.5x14
Tutoriat					
Examinări					12
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	28				
3.8 Total ore pe semestru	70				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul
4.2 de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Notiunea de <i>plagiat</i> se definește în conformitate cu normele Catedrei de Științe Politice a Universității « Babeș-Bolyai »: (http://fspac.ubbcluj.ro/resurse/formulare-regulamente/reguli-etice-si-deontologice/). Plagiul și tentativa de fraudă la examen se sancționează cu nota 1 la acest curs și expunerea cazului în ședința Catedrei pentru luarea măsurilor administrative corespunzătoare. Frauda la examenul final se pedepsește cu eliminarea de la examen.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Prezența la seminarul este obligatorie, conform regulamentelor universității, în proporție de 75%. Nota de la examenul de restanță include și componenta de seminar. Dacă activitatea prestată de student în cadrul seminarilor nu îndeplinește criteriile de promovare a disciplinei acesta are obligativitatea repetării disciplinei în anul universitar următor.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	-Aplicarea cunoștințelor asimilate în simularea conducerii și gestionării unei organizații -Evaluarea gestiunii și conducerii organizațiilor politice, sub îndrumare tutorială -Explicarea și interpretarea metodelor de gestionare și conducere a unor organizații -Proiectarea unor componente ale unor programe manageriale pentru organizații publice și private -Recunoașterea principiilor de bază ale managementului organizațiilor publice și private -Aplicarea modelelor învățate în alcătuirea componentelor unor proiecte, planuri programe sau acțiuni social-politice concrete -Construirea, susținerea și promovarea unui proiect, plan, program sau acțiune social-politică -Elaborarea și gestionarea proiectelor, planurilor, programelor și acțiunilor social-politice -Utilizarea metodologiei asimilate în aprecierea viabilității unor proiecte, planuri, programe sau acțiuni social-politice concrete -Utilizarea regulilor fundamentale pentru înțelegerea și evaluarea unor proiecte, planuri, programe și acțiuni social-politice
Competențe transversale	

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul urmărește formarea abilităților referitoare la problematica guvernancei, a interacțiunii instituțiilor și a emergenței politicilor Uniunii Europene, precum și a proceselor integraționiste actuale la scara întregului continent european (SEE și regiunea de Centru-Est), și nu în ultimul rând - înțelegerea guvernancei globale, prin utilizarea unor metode interactive de predare și însușire a cunoștințelor.
7.2 Obiectivele specifice	Disciplina își propune să introducă o serie de concepte de bază din domeniu: ordine juridică unională, drept comunitar/drept <i>unional</i> , relații globale, aderare, integrare, organizație europeană, cooperare internațională, negocieri, negocierea permanentă instituționalizată, instituție comunitară/unională, proces decizional, guvernanță globală, guvernanță europeană, raporturi non-ierarhice, guvernanță multi-level, extindere, politică de vecinătate, politici comune, guvernanță fiscală.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Prezentarea structurii cursului. Prezentarea cerințelor pentru curs Guvernancă globală, perspective și proiecte de integrare în Europa, dezbateri actuale.	Expunerea unui set de concepte și teorii cu privire la tema cursului. Discutarea interactivă a unor exemple.	Studentii au obligația de a citi bibliografia obligatorie indicată în silabus.
Continutul european și evoluția integrării statelor membre într-o nouă entitate. Perfecționarea instituțională;	Expunerea unui set de concepte și teorii cu privire la tema cursului. Discutarea interactivă a unor exemple.	Studentii au obligația de a citi bibliografia obligatorie indicată în silabus.
Climatul internațional, evoluția și rolul instituțiilor Uniunii Europene în implementarea proiectului de integrare;	Expunerea unui set de concepte și teorii cu privire la tema cursului. Discutarea interactivă a unor exemple.	Studentii au obligația de a citi bibliografia obligatorie indicată în silabus.
Procesul decizional în cadrul Uniunii Europene. Negocierea permanentă instituționalizată.	Expunerea unui set de concepte și teorii cu privire la tema cursului. Discutarea interactivă a unor exemple.	Studentii au obligația de a citi bibliografia obligatorie indicată în silabus.
Guvernancă multi-level: concepte fundamentale și provocări actuale;	Expunerea unui set de concepte și teorii cu privire la tema	Studentii au obligația de a citi bibliografia obligatorie indicată în

	cursului. Discutarea interactivă a unor exemple.	silabus.
Uniunea Europeană și sistemul specific de guvernare. Componentele guvernantei multi-level;	Expunerea unui set de concepte și teorii cu privire la tema cursului. Discutarea interactivă a unor exemple.	Studentii au obligația de a citi bibliografia obligatorie indicată în silabus.
Elaborarea politicilor UE și impactul presiunii grupurilor de interese;	Expunerea unui set de concepte și teorii cu privire la tema cursului. Discutarea interactivă a unor exemple.	Studentii au obligația de a citi bibliografia obligatorie indicată în silabus.
Guvernanță și politici economice	Expunerea unui set de concepte și teorii cu privire la tema cursului. Discutarea interactivă a unor exemple.	Studentii au obligația de a citi bibliografia obligatorie indicată în silabus.
Guvernanță și aprofundare a integrării.	Expunerea unui set de concepte și teorii cu privire la tema cursului. Discutarea interactivă a unor exemple.	Studentii au obligația de a citi bibliografia obligatorie indicată în silabus.
Strategii de dezvoltare și metode de coordonare	Expunerea unui set de concepte și teorii cu privire la tema cursului. Discutarea interactivă a unor exemple.	Studentii au obligația de a citi bibliografia obligatorie indicată în silabus.
Modalități ale guvernantei Uniunii Europene. Integrarea flexibilă și guvernanta participativă	Expunerea unui set de concepte și teorii cu privire la tema cursului. Discutarea interactivă a unor exemple.	Studentii au obligația de a citi bibliografia obligatorie indicată în silabus.
Comisia Europeană și tentativele de reformă a guvernantei Uniunii Europene	Expunerea unui set de concepte și teorii cu privire la tema cursului. Discutarea interactivă a unor exemple.	Studentii au obligația de a citi bibliografia obligatorie indicată în silabus.
De la Tratatul instituind o Constituție pentru Europa la Tratatul de la Lisabona: evoluții și nuanțe ale reformei guvernantei Uniunii Europene. Constituționalismul actual al UE și raportarea la guvernanta globală	Expunerea unui set de concepte și teorii cu privire la tema cursului. Discutarea interactivă a unor exemple.	Studentii au obligația de a citi bibliografia obligatorie indicată în silabus.

Bibliografia:

Curs 1

Anne-Mette Kjær, Guvernanța, traducere de Natalia Cugleşan, Editura C&A Publishing, Cluj-Napoca, 2010, capitolul introductiv.

Roxana MUNTEANU, Drept european, Ed. Oscar Print, București, 1996, Introducere.

Raluca MIGA-BEȘTELIU, Drept Internațional. Introducere în dreptul internațional public, Ed. All Beck, București, 2002, ediția a 3-a, introducere și capitolul I.

Marțian NICIU, Drept internațional public, Ed. Servosat, Arad, 2001, ediția a 2-a, introducere și capitolul I.

Joel RIDEAU, Droit institutionnel de l'Union et des Communautés Européennes, L.G.D.J., Paris, edițiile a doua, a treia și a patra, 1997, 1999, 2001, partea întâi, titlul V, cap. 1 - 3.

Gérard ROLAND (2004): "In Praise of the European Constitution: A Political Economics Perspective" (mimeo, Department of Economics, UC Berkeley and CEPR; disponibil la <http://www.econ.berkeley.edu/~groland/pubs/grconstrevfmitpress.pdf>).

Flore POP, Sergiu GHERGHINA (coord.), *Provocarea Europeană. Proceduri și implicații ale aderării României*, Editura Argonaut, Seria «Filosofie-Sociologie-Politologie», Cluj-Napoca, 2007, pp. 68-79, 170-187.

Flore POP, Sergiu GHERGHINA, George JIGLĂU, *Uniunea Europeană: drept, mecanisme și instituții comunitare, Curs introductiv*, Editura Argonaut, Seria « Politice », Cluj-Napoca, 2007, pp. 10-62.

Giandomenico MAJONE (2001): "Two Logics of Delegation: Agency and Fiduciary Relations in EU Governance", *European Union Politics*, 2, 1, 103-122.

Liviu-Petru ZĂPĂRȚAN, *Relații internaționale*, Editura Studia, Cluj-Napoca, 2001.

Curs 2

Guy ISAAC, *Droit communautaire general*, Armand Colin, Paris, 1996, prima parte, Sistemul instituțional al Comunităților europene.

Viorel MARCU, Violeta DIACONU, *Drept comunitar general*, tratat, Ed. Lumina Lex, București, 2002, capitolul II, punctele 1 - 3.

Roxana MUNTEANU, *Drept european*, Ed. Oscar Print, București, 1996, partea întâi, « Crearea Comunităților Europene ».

Flore POP, *Introducere în dreptul organizațiilor economice interguvernamentale. Evoluția Zonei de Cooperare Economică a Mării Negre și constituirea Spațiului Economic European*, Presa Universitară Clujeană, col. « Cursuri universitare », Cluj-Napoca, 2000.

Flore POP, Sergiu GHERGHINA, coordonatori, *Provocarea Europeană. Proceduri și implicații ale aderării României*, Editura Argonaut, Seria « Filosofie-Sociologie-Politologie », Cluj-Napoca, 2007, pp. 21-31, 49-58, 92-104, 221-232.

Flore POP, Sergiu GHERGHINA, editori, *Uniunea Europeană la 50 de ani. Între entuziasmul extinderii și aprofundarea integrării*, Editura Argonaut, Seria « Filosofie-Sociologie-Politologie », Cluj-Napoca, 2007, pp. 154-169, 170-187.

Flore POP, Sergiu GHERGHINA, George JIGLĂU, *Uniunea Europeană : drept, mecanisme și « Introducere. Constituirea Comunităților Europene și a Uniunii Europene »*.

Simon HIX, *The Political System of the European Union*, 3rd edition, Houndmills: Palgrave Macmillan, 2009.

Desmond DINAN, *Ever Closer Union. An Introduction to European Integration*, 3rd edition, Lynne Rienner Publishers, 2005.

Neill NUGENT, *The Government and Politics of the European Union*, 6th edition, Duke: Duke University Press, 2006.

Paul de GRAUWE, "What Have we Learnt about Monetary Integration since the Maastricht Treaty?", *Journal of Common Market Studies*, 44(4), 2006, 711-730.

Curs 3

Guy ISAAC, *Droit communautaire general*, Armand Colin, Paris, 1996, prima parte, capitolele 1-4.

Viorel MARCU, Violeta DIACONU, *Drept comunitar general*, tratat, Ed. Lumina Lex, București, 2002, capitolul III, 1-2.

Roxana MUNTEANU, *Drept european*, Ed. Oscar Print, București, 1996, partea a doua.

Flore POP, *Introducere în dreptul organizațiilor economice interguvernamentale. Evoluția Zonei de Cooperare Economică a Mării Negre și constituirea Spațiului Economic European*, Presa Universitară Clujeană, col. « Cursuri universitare », Cluj-Napoca, 2000, pp. 22-33, 50-56.

Desmond DINAN, *Ever Closer Union. An Introduction to European Integration*, 3rd edition, Lynne Rienner Publishers, 2005.

Neill NUGENT, *The Government and Politics of the European Union*, 6th edition, Duke: Duke University Press, 2006.

Eliza Amalia DRĂGAN, „Rolul Parlamentului European în cadrul instituțional european după Tratatul de la Lisabona” în Sergiu GHERGHINA, George JIGLĂU, Flore POP, Ovidiu PECICAN (ed.), *Tratatul de la Lisabona: UE către reformă instituțională și consens*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2008.

Flore POP, Sergiu GHERGHINA, coordonatori, *Provocarea Europeană. Proceduri și implicații ale aderării României*, Editura Argonaut, Seria « Filosofie-Sociologie-Politologie », Cluj-Napoca, 2007, pp. 154-169, 188-201.

Flore POP, Sergiu GHERGHINA, editori, *Uniunea Europeană la 50 de ani. Între entuziasmul extinderii și aprofundarea integrării*, Editura Argonaut, Seria « Filosofie-Sociologie-Politologie », Cluj-Napoca, 2007, pp. 21-31, 49-58, 59-77, 196-210, 211-220, 221-232.

Flore POP, Sergiu GHERGHINA, George JIGLĂU, *Uniunea Europeană : drept, mecanisme și instituții comunitare*, Curs introductiv, Editura Argonaut, Seria « Politice », Cluj-Napoca, 2007, pp. 7-17, 121-132, 132-134.

Andrew MORAVCSIK "In Defence of the 'Democratic Deficit': Reassessing Legitimacy in the European Union", *Journal of Common Market Studies*, 40(4), 2002, 603-624.

Ovidiu ȚINCA, *Drept comunitar general*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1999, Introducere.

Curs 4

Viorel MARCU, Violeta DIACONU, *Drept comunitar general*, tratat, Ed. Lumina Lex, București, 2002, capitolul VI, în special punctele 1 - 4.

Roxana MUNTEANU, *Drept european*, Ed. Oscar Print, București, 1996, partea a III-a, pct. 4 - 6.

Costică DUMBRAVĂ, „Procedura codeciziei: mod de funcționare și implicații la nivelul echilibrului instituțional european” în Flore POP, Sergiu GHERGHINA, George Jiglău (ed.), *Uniunea Europeană: Drept, instituții și politici comunitare. Manual introductiv*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2008.

Anne-Mette Kjær, *Guvernanța*, traducere de Natalia Cugleşan, Editura C&A Publishing, Cluj-Napoca, 2010.

Mikko MATTILA, „Contested Decisions: Empirical Analysis of Voting in the European Union Council of Ministers”, *European Journal of Political Research*, 43(1) 2004, 29-50.

Fiona HAYES-RENSHAW, Wim VAN AKEN, Helen WALLACE, „When and Why the Council of Ministers of the EU Votes

Explicitly”, *Journal of Common Market Studies*, 44(1) 2006, 161-194.

Flore POP, *Procesul decizional în Comunitățile europene*, curs universitar multiplicat.

Flore POP, *Introducere în dreptul organizațiilor economice interguvernamentale. Evoluția Zonei de Cooperare Economică a Mării Negre și constituirea Spațiului Economic European*, Presa Universitară Clujeană, col. « Cursuri universitare », Cluj-Napoca, 2000, pp. 52-57.

Flore POP, Sergiu GHERGHINA, coordonatori, *Provocarea Europeană. Proceduri și implicații ale aderării României*, Editura Argonaut, Seria « Filosofie-Sociologie-Politologie », Cluj-Napoca, 2007, pp. 27-29.

Flore POP, Sergiu GHERGHINA, George JIGLĂU, *Uniunea Europeană : drept, mecanisme și instituții comunitare*, Curs introductiv, Editura Argonaut, Seria « Politice », Cluj-Napoca, 2007, pp. 67-87121-131.

Sergiu GHERGHINA, George JIGLĂU, Flore POP, Ovidiu PECICAN (ed.), *Tratatul de la Lisabona: UE către reformă instituțională și consens*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2008.

Sergiu GHERGHINA, George JIGLĂU, Flore POP, Ovidiu PECICAN (ed.), *Ce aduce nou Tratatul de la Lisabona*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2010, articolul lui Mihai Alexandrescu pe tema procesului decizional.

Joel RIDEAU, *Droit institutionnel de l'Union et des Communautés Européennes*, L.G.D.J., Paris, edițiile a doua, a treia și a patra, 1997, 1999, 2001, partea a doua, titlul III, cap. I - IV.

Helen WALACE, William WALLACE, *Procesul politic în Uniunea Europeană*, Editura ARC, trad. rom., Chișinău, 2004, capitolul despre „metoda comunitară”.

Curs 5

Irina ANGELESCU, „Extinderea Uniunii Europene (1973-2007)” în Flore POP, Sergiu GHERGHINA, George Jiglău (ed.), *Uniunea Europeană: Drept, instituții și politici comunitare. Manual introductiv*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2008.

Anne-Mette Kjær, *Guvernanța*, traducere de Natalia Cugleşan, Editura C&A Publishing, Cluj-Napoca, 2010.

Matthew GABEL, Simon HIX, „Defining the EU Political Space: An Empirical Study of the European Elections Manifestos, 1979-1999”, in *Comparative Political Studies*, 35(8), 2002, 934-964.

Gary MARKS, Liesbet HOOGHE și Kermit BLANK, *European Integration from 1980st: State-Centric v. Multi-Level Governance*, in *Journal of Common Market Studies*, vol. 34, nr. 3.

Liesbet HOOGHE, *Cohesion Policy and European Integration: Building Multi-Level Governance*, Editura Oxford University Press, Oxford, 1996.

Laurent PECH, *La solution au déficit démocratique : une nouvelle gouvernance pour l'Union Européenne*, in *The Journal of European Integration*, 2003, vol. 25, nr. 3, pp. 131-150.

Petre Prisecaru, *Guvernanța Uniunii Europene*, Editura Economică, București, 2005.

R.A.V. RHODES, *The New Governance: governing without Government*, in *Political Studies*, vol. 44, 1996.

Curs 6

Anne-Mette KJAER, *Guvernanța*, traducere de Natalia Cugleşan, Editura C&A Publishing, Cluj-Napoca, 2010.

Matthew GABEL, Simon HIX, „Defining the EU Political Space: An Empirical Study of the European Elections Manifestos, 1979-1999”, in *Comparative Political Studies*, 35(8), 2002, 934-964.

Gary MARKS, Liesbet HOOGHE și Kermit BLANK, *European Integration from 1980st: State-Centric v. Multi-Level Governance*, in *Journal of Common Market Studies*, vol. 34, nr. 3.

Liesbet HOOGHE, *Cohesion Policy and European Integration: Building Multi-Level Governance*, Editura Oxford University Press, Oxford, 1996.

Laurent PECH, *La solution au déficit démocratique : une nouvelle gouvernance pour l'Union Européenne*, in *The Journal of European Integration*, 2003, vol. 25, nr. 3, pp. 131-150.

Petre PRISECARU, *Guvernanța Uniunii Europene*, Editura Economică, București, 2005.

R.A.V. RHODES, *The New Governance: governing without Government*, in *Political Studies*, vol. 44, 1996.

Curs 7

Matthew GABEL, Simon HIX, „Defining the EU Political Space: An Empirical Study of the European Elections Manifestos, 1979-1999”, in *Comparative Political Studies*, 35(8), 2002, 934-964.

Gary MARKS, Liesbet HOOGHE și Kermit BLANK, *European Integration from 1980st: State-Centric v. Multi-Level Governance*, in *Journal of Common Market Studies*, vol. 34, nr. 3.

Liesbet HOOGHE, *Cohesion Policy and European Integration: Building Multi-Level Governance*, Editura Oxford University Press, Oxford, 1996.

Curs 8

Waltraud SCHENKLE, „The Theory and Practice of Economic Governance in EMU Revisited: What Have we Learnt About Commitment and Credibility?”, *Journal of Common Market Studies*, 44(4), 2006, 669-685.

Madeleine O. HOSLI: “The Creation of European Economic and Monetary Union: Intergovernmental Negotiation and

Two-Level Games”, *European Journal of Public Policy*, 7, 2000, 744-766.

Lavinia FLOREA, „Politica economică a Uniunii Europene”, în Flore POP, Sergiu GHERGHINA, George Jiglău (ed.), *Uniunea Europeană: Drept, instituții și politici comunitare. Manual introductiv*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2008.

Anne-Mette Kjær, Guvernanța, traducere de Natalia Cugleșan, Editura C&A Publishing, Cluj-Napoca, 2010.

Curs 9

Gary MARKS, Liesbet HOOGHE și Kermit BLANK, *European Integration from 1980st: State-Centric v. Multi-Level Governance*, in *Journal of Common Market Studies*, vol. 34, nr. 3.

Liesbet HOOGHE, *Cohesion Policy and European Integration: Building Multi-Level Governance*, Editura Oxford University Press, Oxford, 1996.

Laurent PECH, *La solution au déficit démocratique : une nouvelle gouvernance pour l'Union Européenne*, in *The Journal of European Integration*, 2003, vol. 25, nr. 3, pp. 131-150.

Petre PRISECARU, *Guvernanța Uniunii Europene*, Editura Economică, București, 2005.

R.A.V. RHODES, *The New Governance: governing without Government*, in *Political Studies*, vol. 44, 1996.

Curs 10

Anne-Mette Kjær, *Guvernanța*, traducere de Natalia Cugleșan, Editura C&A Publishing, Cluj-Napoca, 2010.

Matthew GABEL, Simon HIX, „Defining the EU Political Space: An Empirical Study of the European Elections Manifestos, 1979-1999”, in *Comparative Political Studies*, 35(8), 2002, 934-964.

Gary MARKS, Liesbet HOOGHE și Kermit BLANK, *European Integration from 1980st: State-Centric v. Multi-Level Governance*, in *Journal of Common Market Studies*, vol. 34, nr. 3.

Liesbet HOOGHE, *Cohesion Policy and European Integration: Building Multi-Level Governance*, Editura Oxford University Press, Oxford, 1996.

Laurent PECH, *La solution au déficit démocratique : une nouvelle gouvernance pour l'Union Européenne*, in *The Journal of European Integration*, 2003, vol. 25, nr. 3, pp. 131-150.

Petre PRISECARU, *Guvernanța Uniunii Europene*, Editura Economică, București, 2005.

R.A.V. RHODES, *The New Governance: governing without Government*, in *Political Studies*, vol. 44, 1996.

Helen WALACE, William WALLACE, *Procesul politic în Uniunea Europeană*, Editura ARC, trad. rom., Chișinău, 2004, capitolul despre „metoda comunitară”.

Curs 11

Desmond DINAN, *Ever Closer Union. An Introduction to European Integration*, 3rd edition, Lynne Rienner Publishers, 2005.

Neill NUGENT, *The Government and Politics of the European Union*, 6th edition, Duke: Duke University Press, 2006.

Eliza Amalia DRĂGAN, „Rolul Parlamentului European în cadrul instituțional european după Tratatul de la Lisabona” în Sergiu GHERGHINA, George JIGLĂU, Flore POP, Ovidiu PECICAN (ed.), *Tratatul de la Lisabona: UE către reformă instituțională și consens*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2008.

Flore POP, Sergiu GHERGHINA, coordonatori, *Provocarea Europeană. Proceduri și implicații ale aderării României*, Editura Argonaut, Seria « Filosofie-Sociologie-Politologie », Cluj-Napoca, 2007, pp. 154-169, 188-201.

Flore POP, Sergiu GHERGHINA, editori, *Uniunea Europeană la 50 de ani. Între entuziasmul extinderii și aprofundarea integrării*, Editura Argonaut, Seria « Filosofie-Sociologie-Politologie », Cluj-Napoca, 2007, pp. 21-31, 49-58, 59-77, 196-210, 211-220, 221-232.

Flore POP, Sergiu GHERGHINA, George JIGLĂU, *Uniunea Europeană : drept, mecanisme și instituții comunitare*, Curs introductiv, Editura Argonaut, Seria « Politice », Cluj-Napoca, 2007, pp. 7-17, 121-132, 132-134.

Andrew MORAVCSIK "In Defence of the 'Democratic Deficit': Reassessing Legitimacy in the European Union", *Journal of Common Market Studies*, 40(4), 2002, 603-624.

Curs 12

Desmond DINAN, *Ever Closer Union. An Introduction to European Integration*, 3rd edition, Lynne Rienner Publishers, 2005.

Neill NUGENT, *The Government and Politics of the European Union*, 6th edition, Duke: Duke University Press, 2006.

Anne-Mette KJAER, *Guvernanța*, traducere de Natalia Cugleșan, Editura C&A Publishing, Cluj-Napoca, 2010.

Matthew GABEL, Simon HIX, „Defining the EU Political Space: An Empirical Study of the European Elections Manifestos, 1979-1999”, in *Comparative Political Studies*, 35(8), 2002, 934-964.

Gary MARKS, Liesbet HOOGHE și Kermit BLANK, *European Integration from 1980st: State-Centric v. Multi-Level Governance*, in *Journal of Common Market Studies*, vol. 34, nr. 3.

Curs 13

Viorel MARCU, Violeta DIACONU, *Drept comunitar general, tratat*, Ed. Lumina Lex, București, 2002, capitolul VI, în special punctele 1 - 4.

Roxana MUNTEANU, *Drept european*, Ed. Oscar Print, București, 1996, partea a III-a, pct. 4 - 6.

Costică DUMBRAVĂ, „Procedura codeciziei: mod de funcționare și implicații la nivelul echilibrului instituțional european” în *Flore POP*, Sergiu GHERGHINA, George Jiglău (ed.), *Uniunea Europeană: Drept, instituții și politici comunitare. Manual introductiv*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2008.

Anne-Mette Kjær, *Guvernanța*, traducere de Natalia Cugleşan, Editura C&A Publishing, Cluj-Napoca, 2010.

Mikko MATTILA, „Contested Decisions: Empirical Analysis of Voting in the European Union Council of Ministers”, *European Journal of Political Research*, 43(1) 2004, 29-50.

Fiona HAYES-RENSHAW, Wim VAN AKEN, Helen WALLACE, „When and Why the Council of Ministers of the EU Votes Explicitly”, *Journal of Common Market Studies*, 44(1) 2006, 161-194.

Flore POP, *Procesul decizional în Comunitățile europene*, curs universitar multiplicat.

Flore POP, *Introducere în dreptul organizațiilor economice interguvernamentale. Evoluția Zonei de Cooperare Economică a Mării Negre și constituirea Spațiului Economic European*, Presa Universitară Clujeană, col. « Cursuri universitare », Cluj-Napoca, 2000, pp. 52-57.

Flore POP, Sergiu GHERGHINA, coordonatori, *Provocarea Europeană. Proceduri și implicații ale aderării României*, Editura Argonaut, Seria « Filosofie-Sociologie-Politologie », Cluj-Napoca, 2007, pp. 27-29.

Flore POP, Sergiu GHERGHINA, George JIGLĂU, *Uniunea Europeană : drept, mecanisme și instituții comunitare*, Curs introductiv, Editura Argonaut, Seria « Politice », Cluj-Napoca, 2007, pp. 67-87121-131.

Sergiu GHERGHINA, George JIGLĂU, Flore POP, Ovidiu PECICAN (ed.), *Tratatul de la Lisabona: UE către reformă instituțională și consens*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2008.

Sergiu GHERGHINA, George JIGLĂU, Flore POP, Ovidiu PECICAN (ed.), *Ce aduce nou Tratatul de la Lisabona*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2010, articolul lui Mihai Alexandrescu pe tema procesului decizional.

Joel RIDEAU, *Droit institutionnel de l'Union et des Communautés Européennes*, L.G.D.J., Paris, edițiile a doua, a treia și a patra, 1997, 1999, 2001, partea a doua, titlul III, cap. I - IV.

Helen WALACE, William WALLACE, *Procesul politic în Uniunea Europeană*, Editura ARC, trad. rom., Chișinău, 2004, capitolul despre „metoda comunitară”.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Prezentarea structurii cursului. Prezentarea cerințelor pentru curs Guvernanță globală, perspective și proiecte de integrare în Europa, dezbateri actuale.	Expunere din partea cadrului didactic	Studentii au obligația de a citi bibliografia obligatorie indicată în silabus.
Continental european și evoluția integrării statelor membre într-o nouă entitate. Perfecționarea instituțională;	Detalierea și ilustrarea conceptelor și teoriilor cu privire dezbătute la curs. Discutarea interactivă a unor exemple.	Studentii au obligația de a citi bibliografia obligatorie indicată în silabus.
Climatul internațional, evoluția și rolul instituțiilor Uniunii Europene în implementarea proiectului de integrare;	Detalierea și ilustrarea conceptelor și teoriilor cu privire dezbătute la curs. Discutarea interactivă a unor exemple.	Studentii au obligația de a citi bibliografia obligatorie indicată în silabus.
Procesul decizional în cadrul Uniunii Europene. Negocierea permanentă instituționalizată.	Detalierea și ilustrarea conceptelor și teoriilor cu privire dezbătute la curs. Discutarea interactivă a unor exemple.	Studentii au obligația de a citi bibliografia obligatorie indicată în silabus.
Guvernanța multi-level: concepte fundamentale și provocări actuale;	Detalierea și ilustrarea conceptelor și teoriilor cu privire dezbătute la curs. Discutarea interactivă a unor exemple.	Studentii au obligația de a citi bibliografia obligatorie indicată în silabus.
Uniunea Europeană și sistemul specific de guvernare. Componentele guvernanței multi-level;	Detalierea și ilustrarea conceptelor și teoriilor cu privire dezbătute la curs. Discutarea interactivă a unor exemple.	Studentii au obligația de a citi bibliografia obligatorie indicată în silabus.
Elaborarea politicilor UE și impactul presiunii grupurilor de interese;	Detalierea și ilustrarea conceptelor și teoriilor cu privire dezbătute la curs. Discutarea interactivă a unor exemple.	Studentii au obligația de a citi bibliografia obligatorie indicată în silabus.
Guvernanță și politici economice	Detalierea și ilustrarea conceptelor și teoriilor cu privire dezbătute la curs. Discutarea interactivă a unor exemple.	Studentii au obligația de a citi bibliografia obligatorie indicată în silabus.
Guvernanță și aprofundare a integrării.	Detalierea și ilustrarea conceptelor și teoriilor cu privire dezbătute la curs. Discutarea interactivă a unor exemple.	Studentii au obligația de a citi bibliografia obligatorie indicată în silabus.

Strategii de dezvoltare și metode de coordonare	Detalierea și ilustrarea conceptelor și teoriilor cu privire dezbătute la curs. Discutarea interactivă a unor exemple.	Studentii au obligația de a cita bibliografia obligatorie indicată în silabus.
Modalități ale guvernării Uniunii Europene. Integrarea flexibilă și guvernarea participativă	Detalierea și ilustrarea conceptelor și teoriilor cu privire dezbătute la curs. Discutarea interactivă a unor exemple.	Studentii au obligația de a cita bibliografia obligatorie indicată în silabus.
Comisia Europeană și tentativele de reformă a guvernării Uniunii Europene	Detalierea și ilustrarea conceptelor și teoriilor cu privire dezbătute la curs. Discutarea interactivă a unor exemple.	Studentii au obligația de a cita bibliografia obligatorie indicată în silabus.
De la Tratatul instituind o Constituție pentru Europa la Tratatul de la Lisabona: evoluții și nuanțe ale reformei guvernării Uniunii Europene. Constituționalismul actual al UE și raportarea la guvernarea globală	Detalierea și ilustrarea conceptelor și teoriilor cu privire dezbătute la curs. Discutarea interactivă a unor exemple.	Studentii au obligația de a cita bibliografia obligatorie indicată în silabus.
Recapitulare		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul urmărește formarea abilităților referitoare la problematica guvernării, a interacțiunii instituțiilor și a emergenței politicilor Uniunii Europene, precum și a proceselor integraționiste actuale la scara întregului continent european (SEE și regiunea de Centru-Est), și nu în ultimul rând - înțelegerea guvernării globale, prin utilizarea unor metode interactive de predare și însușire a cunoștințelor.

La sfârșitul semestrului studenții trebuie să:

- Să înțeleagă conceptele fundamentale guvernării europene;
- Să fie familiarizați cu principalele instituții comunitare;
- Să fie familiarizați cu principalele elemente de analiză a procesului decizional;
- Să fie în măsură să realizeze o analiză a unor politici comunitare;

Concepte de bază: Ordine juridică unională, drept comunitar/drept *unional*, relații globale, aderare, integrare, organizație europeană, cooperare internațională, negocieri, negocierea permanentă instituționalizată, instituție comunitară/unională, proces decizional, guvernare globală, guvernare europeană, raporturi non-ierarhice, guvernare multi-level, extindere, politică de vecinătate, politici comune, guvernare fiscală.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluarea nivelului de cunoștințe de specialitate predate la cursuri. Evaluarea modului de expunere și a clarității exprimării nivelului de cunoștințe de specialitate predate la cursuri	Examen scris. Vor fi examinate cunoștințele cu privire la temele tratate în cadrul cursurilor și seminariilor până la momentul testului.	50%
10.5 Seminar/laborator	Calitatea muncii depuse în activitățile de seminar	Calitatea răspunsurilor la întrebări legate de temele discutate la seminarii.	50%
10.6 Standard minim de performanță			
Evaluarea studenților va combina o evaluare a activității întregii grupe de studenți (în special la seminar) cu o evaluare individuală. Nota finală de seminar va fi compusă astfel: - participare activă la discutarea temelor de seminar = 80% - prezența la seminar: 20% (11 prezențe pentru tot semestrul). Nota de la examenul de restanță include și componenta de seminar (40%: 1) notarea fiecărei grupe la fiecare			

seminar, 2) activitatea individuala la seminar). Dacă activitatea prestată de student în cadrul seminariilor nu îndeplinește criteriile de promovare a disciplinei acesta are obligativitatea repetării disciplinei în anul universitar următor.

Prezența la seminarii este obligatorie, conform regulamentelor universității, în proporție de 75%.

Notiunea de *plagiat* se definește în conformitate cu normele Catedrei de Științe Politice a Universității «Babes-Bolyai»: (<http://fspac.ubbcluj.ro/resurse/formulare-regulamente/reguli-etice-si-deontologice/>). Plagiatul și tentativa de fraudă la examen se sancționează cu nota 1 la acest curs și expunerea cazului în ședința Catedrei pentru luarea măsurilor administrative corespunzătoare. Frauda la examenul final se pedepsește cu eliminarea de la examen.

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Septembrie 2013

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

Septembrie 2013

